

LITTERATUR

- Alin, J., N. Niklasson og H. Thomasson. 1934. *Stenåldersboplatsen på Sandarna vid Göteborg*. Göteborgs Kungliga Vetenskaps- och Vitterhets-samhälles handlingar. Femte följen. Ser A. Band 3, nr. 6. Göteborg.
- Ampe, C og R. Langohr. 1993. «Morphological characterization of humus forms in recent coastal dune ecosystem in Belgium and northern France». *CATENA* 54/3: 363–383.
- Amundsen, Ø. 2000. *Neolitikum i Agder og Telemark: En komparativ analyse av keramikk og flintøkser*. Upublisert hovedfagsoppgave. Institutt for arkeologi, kunsthistorie og konservering, Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. (red.). 2007. *Gråfellprosjektet*. B. 2, *Elgfangst og bosetning i Gråfellowrådet*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 64).
- Andersen K., S. Jørgensen og J. Richter. 1982. *Maglemose hytterne ved Ulkestrup Lyng*. København: Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab. (Nordiske Fortidsminder. Serie B- in quattro, 7).
- Andersson, S., J. Wigforss og S. Nancke-Krogh (red.). 1988. *Fångstfolk för 8000 år sedan: Om en grupp stenåldersboplater i Göteborg*. Göteborg: Göteborgs Arkeologiska Museum. (Arkeologi i Västsverige 3).
- Andrefsky, W. jr. 1994. «Raw-material availability and the organization of technology». *American Antiquity* 59/1: 21–34.
- Andrefsky, W. jr. 2005. *Lithics: Macroscopic approaches to analysis* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Apel, J. 2002. «Självreflektion och rationalism: En relationell fältarkeologi». Å. Berggren og M. Burström (red.), *Reflexiv fältarkeologi? Återken av ett seminarium*: 121–128. Malmö: Riksantikvarieämbetet. Malmö kulturmiljö.
- Apel, J., Y. Bäckström, F. Hallgren, K. Knutsson, P. Lekberg, E. Olsson, M. Steinecke og L. Sundström. 1995. «Fågelbacken och trattbägarsamhället. Samhällsorganisation och rituella samlingsplatser vid övergången til en bofast tilvaro i östra Mellansverige». *Tor* 27: 47–132.
- Ballin, T.B. 1995a. «Beskrivelse og analyse af skævtrekanterne fra Farsund (Lundevågen R17 og R21)». *Universitetets Oldsaksamlingens Årbok* 1994: 79–90. Oslo.
- Ballin, T.B. 1995b. «Teknologiske profiler: Datering av stenalderboplader ved attributanalyse». *Universitetets Oldsaksamlings Årbok* 1993/1994: 25–46. Oslo.
- Ballin, T.B. 1996. *Klassifikationssystem for stenartefakter*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UKM Varia 36).
- Ballin, T.B. 1997. «Mikroliter. Diskussion av et begreb». *Universitetets Oldsaksamlings Årbok* 1995/1996: 7–13. Oslo.
- Ballin, T.B. 1998. *Oslofjordforbindelsen. Arkæologiske undersøgelser ved Drøbaksundet*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo, Fornminnesejaksonen. (UKM Varia 48).
- Ballin, T.B. 1999. «The Middle Mesolithic in Southern Norway». J. Boaz (red.), *The Mesolithic of Central Scandinavia*: 203–216. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 22. Oslo.
- Ballin, T.B. 2000. «Relativ datering af flintinventarer». B.V. Eriksen (red.), *Flintstudier: En håndbog i systematiske analyser af flintinventarer*: 127–140. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Ballin, T. B. og O.L. Jensen. 1995. *Farsundprosjektet: Stenalderboplasser på Lista*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UO Varia 29).
- Bang-Andersen, S. 2003. «Southwest Norway at the Pleistocene/Holocene Transition: Landscape Development, Colonization, Site Types, Settlement Patterns». *Norwegian Archaeological Review* 36/1: 5–25.
- Bailey, G. og P. Spikins (red.). 2008. *Mesolithic Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bayliss, A., C.B. Ramsey, J. van der Plicht og A. Whittle. 2007. «Bradshaw and Bayes. Towards a timetable for the Neolithic». *Cambridge Journal of Archaeology* 17: 1–28.
- Bayliss, A., J. van der Plicht, C.B. Ramsey, G. MacCormac, F. Healy og A. Whittle. 2011. «Towards generational time-scales: The quantitative interpretation of archaeological chronologies». A. Whittle, F. Healy og A. Bayliss (red.), *Gathering time: Dating the Early Neolithic enclosures in southern Britain and Ireland. Volume 1*: 17–59. Oxford: Oxbow Books.
- Becker, C.J. 1952: «Maglemosekultur på Bornholm». *Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie*: 96–177. København.
- Berg, E. 1995. *Steinalderlokaliteter fra senmesolittisk tid i Vestby, Akershus. Dobbeltspor/E6-prosjektet*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UO Varia 32).
- Berg, E. 1997. *Mesolittiske boplasser ved Årungen i Ås og Frogn, Akershus. Dobbeltspor/E6-prosjektet*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UO Varia 44).

- Berg-Hansen, I.M. 1999. «The availability of flint at Lista and Jæren, southwestern Norway». In J. Boaz (red.), *The Mesolithic of Central Scandinavia*: 255–266. Universitetets Oldsakssamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 22. Oslo.
- Berge, S., K. Loftsgarden og H. Damlien. 2011. *Arkeologisk utgravnning av steinalderboplass fra mellom/sen-mesolitikum. Øytangen, 76/div. Arendal k., Aust-Agder*. Rapport, arkeologisk utgravnning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum. Oslo.
- Berggren, Å. og M. Burström (red.). 2002. *Reflexiv fältarkeologi? Återsken av ett seminarium*. Malmö: Riksantikvarieämbetet. Malmö kulturmiljö.
- Bergsvik, K.A. 2001. «Sedentary and mobile hunter-fishers in Stone Age western Norway». *Arctic Anthropology* 38/1: 2–26.
- Bergsvik, K.A. 2002. *Arkeologiske undersøkelser ved Skatestraumen (b. 1)*. Bergen: Universitetet i Bergen. (Arkeologiske avhandlinger og rapporter fra Universitetet i Bergen, 7).
- Bergsvik, K.A. 2006. *Ethnic boundaries in Neolithic Norway*. Oxford: Archaeopress. (BAR International series 1554).
- Bergsvik, K.A. og A.B. Olsen. 2003. «Traffic in stone adzes in mesolithic western Norway». In L. Larsson, H. Kindgren, K. Knutsson, D. Loeffler og A. Åkerlund (red.), *Mesolithic on the move. Papers presented at the Sixth International Conference on the Mesolithic in Europe, Stockholm, 2000*: 396–404. Oxford: Oxbow Books.
- Berntsen, S.E. 2007. *Individet og ildstedet: Sosial struktur i seinpaleolitikum*. Hovedfagsavhandling, Universitetet i Oslo.
- Bicho, N.F., J.A. Haws og L.G. Davis (red.). 2011. *Trekking the shore: Changing coastlines and the antiquity of coastal settlement* (Interdisciplinary Contributions to Archaeology).
- Binford, L. 1964. «A consideration of archaeological research design». *American Antiquity* 29/4: 425–441.
- Binford, L. 1978. «Dimensional analysis of behaviour and site structure: Learning from an Eskimo hunting stand». *American Antiquity* 43: 330–361.
- Binford, L. 1980. «Willow smoke and dogs' tails: Hunter-gatherer settlement systems and archaeological site formation». *American Antiquity* 45/1: 4–20.
- Binford, L. 1983. *In pursuit of the past: Decoding the archaeological record*. London: Thames and Hudson.
- Biwall, A., F. Larsson og K.-F. Lindberg. 2007. «Arkeologisk metod». In N. Stenbäck (red.), *Stenåldern i Uppland: Uppdragsarkeologi och eftertanke*. Arkeologi E4 Uppland-studier. Volym 1: 441–465. Gävle: RAÄ-SAU-Upplandsmuseet.
- Bjerck, H.B. 1983. *Kronologisk og geografisk fordeling av mesolittiske element i Vest- og Midt-Norge*. Magistergradsavhandling, Universitetet i Bergen.
- Bjerck, H.B. 1986. «The Fosna-Nøstvet Problem: A consideration of archaeological units and chrono-zones in the South Norwegian Mesolithic period». *Norwegian Archaeological Review* 19/2: 103–121.
- Bjerck, H.B. 1989a. *Forskningsstyrt kulturminneforvaltning på Vega, Nordland: En studie av steinaldermenneskenes boplasmønstre og arkeologiske letemeter*. Rondheim: Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim. (Gunneria 61).
- Bjerck, H.B. 1989b. «De første nordsjøpendlerene». *PM* 10: 32–35.
- Bjerck, H.B. 1994. «Nordsjøfastlandet og pionerbosettingen i Norge». *Viking* 57: 25–58.
- Bjerck, H.B. 2008a. «Prosjekterfaringer. Metodiske erfaringer». In H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 58–62. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Bjerck, H.B. 2008b. «Lokalitet 48. Nedre Stegahaugen: Tidligmesolittiske boplasser med ildsteder og telttufter». In H.B. Bjerck (red.), L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann. *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 217–256. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Bjerck, H.B. 2008c. «Kulturhistorisk syntese: Nyhamna gjennom 11 000 år i et overregionalt kulturhistorisk perspektiv. Innledende betraktninger». In H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 548–551. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Bjerck, H.B. 2008d. «Norwegian Mesolithic trends. A review». In G. Bailey og P. Spikins (red.), *Mesolithic Europe*: 60–106. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bjerck, H.B. 2008e. «Kulturhistorisk syntese: Nyhamna gjennom 11 000 år i et overregionalt kulturhistorisk perspektiv: Tidligmesolittisk tid (TM) og Fosnatradisjon 9500–8000 BC». In H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 552–570–551. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Bjerck, H.B., L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.). 2008. *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Blankholm, H.P. 1984. «Maglemosekulturens hyttergrundrids: En undersøgelse af bebyggelse og adfærdsmonstre i tidlig mesolitisk tid». *Aarbøger for nordisk oldkyndighed og historie*: 61–77.

- Blankholm, H.P. 1987. «Maglemosian hutfloors. An analysis of the dwelling unit, social unit and intra-site behavioural patterns in early Mesolithic southern Scandinavia». P. Rowley-Conwy, M. Zvelebil og H.P. Blankholm (red.), *Mesolithic Northwest Europe: Recent trends*: 109–120. Sheffield: University of Sheffield.
- Blankholm, H.P. 1991. *Intrasite spatial analysis in theory and practice*. Aarhus: Aarhus University Press.
- Block-Nakkerud, T. 1987. *Kullgropen i jernvinna øverst i Setesdal*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UO Varia 15).
- Boas, N.A. 1986. «Rude Mark: A Maglemosian settlement in East Jutland». *Journal of Danish Archaeology* 5: 14–30.
- Boaz, J. 1997. *Steinalderundersøkelsene på Rødsøen*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UO Varia 41).
- Boaz, J. 1998. *Hunter-gatherer site variability: Changing patterns of site utilization in the interior of eastern Norway, between 8000 and 2500 BP*. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 20. Oslo.
- Boaz, J. 1999. «The Mesolithic of Central Scandinavia: Status and perspectives». J. Boaz (red.), *The Mesolithic of Central Scandinavia*: 11–26. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 22. Oslo.
- Bokelmann, K. 1991. «Duvensee, Wohnplatz 9: Ein präborealzeitlicher Lagerplatz in Schleswig-Holstein». *Offa* 48: 75–114.
- Boon, C. 2006. *En senmesolittisk gropuft på Rødsøen i Hedmark: Om bosetning med hovedvekt på romlig organisasjon*. Hovedfagsavhandling, Universitetet i Oslo.
- Bourdieu, P. 1970. «The Berber house or the world reversed». *Social Science Information* 9/2: 151–170.
- Bourdieu, P. 1995. *Distinksjonen: En sosiologisk kritikk av dømmekraften*. Oslo: Pax forlag.
- Broady, P. 1991. *Sociologi och epistemologi: Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiske epistemologin*. Stockholm: HLS förlag.
- Callanan, M. 2007. *On the edge: A survey of Early Mesolithic informal tools from Central Norway*. Hovedfagsoppgave, NTNU.
- Carlsson, T. 2007. *Mesolitiska möten: Strandvägen, en senmesolittisk boplats ved Motala ström*. Lund (Acta Archaeologica Lundensia. Series in altera in 8°, Nr. 54).
- Casati, C. og L. Sørensen. 2006. «Ålyst: Et bopladskompleks fra Maglemosekulturen på Bornholm; Foreløbige resultater baseret på ukonventionelle udgravningsmetoder». B.V. Eriksen (red.), *Stenalderstudier: Tidligt mesolitiske jægere og samletere i Sydskandinavien*: 241–276. Højbjerg: Jysk Arkæologisk Selskab.
- Casati, C. og L. Sørensen. 2009. «Ålyst: A settlement complex with hut structures from the Early Mesolithic on Bornholm, Denmark». S.B. McCartan, R. Schulting, G. Warren og P. Woodman (red.), *Mesolithic horizons. Papers presented at the Seventh International Conference on the Mesolithic in Europe, Belfast, 2005*: 436–442. Oxford: Oxbow Books.
- Conneller, C. 2006. «The space and time of the châine opératoire: Technological approaches to past landscapes». *Archaeological Review from Cambridge* 21/1: 38–49.
- Coulson, S. 2009. «Introduction: Understanding Mesolithic technology». S.B. McCartan, R. Schulting, G. Warren og P. Woodman (red.), *Mesolithic horizons. Papers presented at the Seventh International Conference on the Mesolithic in Europe, Belfast, 2005*: 743–744. Oxford: Oxbow Books.
- Crombé, P., Y. Perdaen og J. Segant. 2006. «Extensive artefact concentrations. Single occupations or palimpsests? The evidence from the Early Mesolithic site of Verrebroek 'Dok' (Belgium)». C.-J. Kind (red.), *After the Ice Age: Settlements, subsistence and social development in the Mesolithic of Central Europe*: 237–244. Stuttgart: Konrad Theiss Verlag.
- Cullberg, C. 1972. *Förslag til västsvensk mesolitisk kronologi*. Göteborg: Stencile.
- Damlien, H. 2010a. «Bjørkeli. En mellommesolittisk lokalitet». K. Stene (red.), *Gråfjellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersøkelsene ved Rena elv*: 236–264. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 76).
- Damlien, H. 2010b. «Stene terrasse: En mellommesolittisk og senmesolittisk boplass med boligstruktur, ildsted og kokegropar». K. Stene (red.), *Gråfjellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersøkelsene ved Rena elv*: 276–309. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 76).
- Damlien, H., S. Melvold og P. Persson. 2010. «Steinalderundersøkelser ved Rena elv: Utgravningsmetode». K. Stene (red.), *Gråfjellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersøkelsene ved Rena elv*: 67–75. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 76).
- Damlien, H. (red.). 2012. *E18-prosjektet Bommestad-Sky: Arkeologiske undersøkelser i Larvik kommune, Vestfold*. Årsrapport 2011. Oslo: Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen.
- Damlien, H. (red.). 2013. *E18-prosjektet Bommestad-Sky: Arkeologiske undersøkelser i Larvik kommune, Vestfold*. Årsrapport 2012. Oslo: Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen.
- Darmark, K. 2005. «Anläggningar och naturformatiseringar». K. Darmark og L. Sundström (red.), *Postboda 3: En senmesolitisk lägerboplats i Uppland; För- och slutundersökningsrapport*. Uppsala: SAU. (SAU skrifter 9).
- Darmark, K., M. Guinard, L. Sundström og P. Vogel. 2009. *Svarvkärret 1–3: Tre mellanmesolitiska läger-*

- platser i Närke*. Uppsala: SAU. (SAU rapport 2009:5).
- David, E. 2006. «Redskaper af ben og tak i tidlig Maglemosekultur: Et teknologisk studie». B.V. Eriksen (red.), *Stenalderstudier: Tidligt mesolitiske jægere og samlere i Sydkandinavien*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. (Jysk Arkæologisk Selskab Skrifter 55).
- De Bie, M., A.S. Utsav og J.P. Caspar. 2002. «On knapping spots and living areas: Intra-site differentiation at Late Palaeolithic Rekem». B.V. Eriksen og B. Bratlund (red.), *Recent studies in the Final Palaeolithic of the European plain: Proceedings of a U.I.S.P.P Symposium, Stockholm, 14–17 October 1999*: 139–164. Højbjerg: Jutland Archaeological Society.
- Dincauze, D. 2000. *Environmental archaeology: Principles and practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Eigeland, L. 2012a. *Teknologisk analyse av flintmaterialet fra Nordby 2*. Rapport for E18-prosjektet. Topografisk arkiv, KHM.
- Eigeland, L. 2012b. *Attributtanalyse av flekker fra E18 Brunlanesprosjektet: Analyse av flekker fra Pauler 1, 2, 6 og 7 med referanse til flekkematerialet fra Mellommyr (Høgnipen), Vinterbro 9, Vinterbro 12 og Rødbøl 54: Rapport for E18 Brunlanesprosjektet*, KHM. Topografisk arkiv, KHM.
- Eigeland, L. in prep. *Maskinemnesket i steinalderen: Endring og kontinuitet i steinteknologi fram mot neolittiseringen av Øst-Norge*. Doktoravhandlling, Universitetet i Oslo.
- Eilertsen, K. 2009. «Skjevtrekantene fra Fiskåvatnet: En preliminær presentasjon av mikrolittmaterialet fra en heller ved Fiskåvatnet, Karmøy kommune, Rogaland». M. Nitter og E.S. Pedersen (red.), *Tverrfaglige perspektiver*: 67–74. Stavanger: Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger. (AmS-Varia 49).
- Ekstrand, S. og I.M. Berg-Hansen. 2013. *Arkeologisk utgravnning av steinalderboplasser. 227/10 og 12. Skien kommune, Telemark*. Rapport, arkeologisk utgravnning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum. Oslo.
- Eriksen, B.V. 2000a. «Chaîne opératoire: Den operative proces og kunsten at tænke som en flinthugger». B.V. Eriksen (red.), *Flintstudier: En håndbog i systematiske analyser af flintinventarer*: 75–100. Aarhus: Aarhus universitetsforlag.
- Eriksen, B.V. 2000b. «Squeezing blood from stones: Flintoldsagernes vidnesbyrd om social struktur, subsistensøkonomi og mobilitet i ældre stenalder». B.V. Eriksen (red.), *Flintstudier: En håndbog i systematiske analyser af flintinventarer*: 231–274. Aarhus: Aarhus universitetsforlag.
- Eymundsson, C. og I.M. Berg-Hansen. 2012. *Steinalderlokalitet Berger 1/362. Nesodden, Akershus*. Rapport, arkeologisk utgravnning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum. Oslo.
- Eymundsson, C. og M. Simonsen. 2013. *Steinalderlokalitet Sundby Søndre, 2/18. Vestby, Akershus*. Rapport, arkeologisk utgravnning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum. Oslo.
- Eymundsson, C. og A. Mjærum in prep. 2013. *Steinalderlokalitet Anvik, 4067/9. Larvik, Vestfold*. Rapport, arkeologisk utgravnning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum. Oslo.
- Fischer, A. 1978. «På sporet av overgangen mellom palæoliticum og mesoliticum i Sydkandinavien». *Huikin* 4: 27–50.
- Fischer, A. 1989. «Hunting with flint-tipped arrows. Results and experiences from practical experiments». C. Bonsall (red.), *The Mesolithic of Europe. Papers presented at the Third International Symposium on the Mesolithic of Europe, Edinburgh, 1985*: 29–39. Edinburgh: John Donald Publishers Limited.
- Fischer, A. 1996. «At the Border of Human Habitant: The Late Palaeolithic and Early Mesolithic in Scandinavia». L. Larsson (red.), *The earliest settlement of Scandinavia and its relationship with neighbouring areas*: 157–176. Stockholm: Almqvist og Wiksell International.
- Fischer, A., B. Grønnow, J.H. Jønsson og C. Petersen. 1979. *Steinaldereksperimenter i Lejre: Bopladsernes indretning*. København: The National Museum of Denmark. (Working Papers 8).
- Fossum, G. 2008. Å knuse stein? En studie av bipolar teknikk belyst ved arkeologisk materiale fra Ormen Lange Nyhamna. Mastergradsavhandling, NTNU.
- Fuglestvedt, I. 1995. «Svevollen: Spor av senmesolitisk bosetning i lavlandets indre skogssone». K.A. Bergsvik, S. Nygaard og A.J. Nærøy (red.), *Steinalderkonferansen i Bergen 1993*: 95–110. Bergen: Bergen museum. (Arkeologiske skrifter, 8).
- Fuglestvedt, I. 1999. «The Early Mesolithic Site at Stunner, southeast Norway: A discussion of Late Upper Palaeolithic / Early Mesolithic in southern Norway». J. Boaz (red.), *The Mesolithic of Central Scandinavia*: 34–38. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 22. Oslo.
- Fuglestvedt, I. 2003. «Enculturating the landscape beyond Doggerland». L. Larsson, H. Kindgren, K. Knutsson, D. Loefler og A. Åkerlund (red.), *Mesolithic on the move. Papers presented at the Sixth International Conference on the Mesolithic in Europe, Stockholm, 2000*: 103–107. Oxford: Oxbow Books.
- Fuglestvedt, I. 2005. «Contact and communication in northern Europe 10 200–9000/8500 BP: A Phenomenological Approach to the Connection between Technology, Skill and Landscape». H. Knutsson (red.), *Pioneer settlements and colonization processes in the Barents region*: 79–96. Voullerim:

- Vuollerim 6000 år (Vuollerim Papers on Hunter-Gatherer Archaeology, Volume 1), 79–96.
- Fuglestvedt, I. 2007. «The Ahrensburgian Galta 3 site in SW Norway: Dating, technology and cultural affinity». *Acta Archaeologica* 60: 33–49.
- Fuglestvedt, I. 2009. *Phenomenology and the pioneer settlement on the western Scandinavian peninsula*. Lindome: Bricolour Press.
- Fuglestvedt, I. 2012. «The pioneer condition on the Scandinavian peninsula: The last frontier of a 'palaeolithic way' in Europe». *Norwegian Archaeological Review* 45/1: 1–29.
- Gelhausen, F., J.F. Kegler, S. Wenzel. 2009. «Find concentrations and dwelling structures: The interpretation of Final Palaeolithic find scatters». S.B. McCartan, R. Schulting, G. Warren og P. Woodman (red.), *Mesolithic horizons. Papers presented at the Seventh International Conference on the Mesolithic in Europe, Belfast, 2005*: 458–464. Oxford: Oxbow Books.
- Gjerpe, L.E. (red.). 2005. *E18-prosjektet Vestfold. B. 1, Gravfeltet på Gulli*. Oslo: Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum. (KHM Varia 60).
- Gjerpe, L.E. 2008. «Gulli 5 og 15: Bosetningsspor, dyrkningsspor, smie og graver fra bronsealder, jernalder og middelalder». L.E. Gjerpe (red.), *E18-prosjektet Vestfold. B. 3, Hus, boplass og dyrkningsspor*: 195–224. Oslo: Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum. (KHM Varia 73).
- Gjerpe, L.E. (red.). 2008a. *E18-prosjektet Vestfold. B. 2, Steinalderboplasser, boplasspor, graver og dyrkningspor*. Oslo: Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum. (KHM Varia 72).
- Gjerpe, L.E. (red.). 2008b. *E18-prosjektet Vestfold. B. 3, Hus, boplass og dyrkningsspor*. Oslo: Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum. (KHM Varia 73).
- Gjerpe, L.E. (red.). 2010. *E18-prosjektet. Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med ny motorvei Gulli–Langåker gjennom Tønsberg, Stokke og Sandefjord kommuner, Vestfold. Årsrapport 2009*. Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen. Oslo.
- Gjerpe, L.E. og A. Mjærum (red.). 2012. *E18-prosjektet Gulli–Langåker. B. 2, Jordbruksbosetninger og graver i Tønsberg og Stokke*. Oslo: Fagbokforlaget.
- Gjerpe, L.E. 2013. «Om arkeometri, en fornøyd arkeologi og jordbruk i eldre jernalder». *Primitive tider* 15: 33–46.
- Gjesvold, P.E. 2004. «IT-strategi ved Svinesundprosjektet». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet. B. 4, Oppsummering av Svinesundprosjektet*: 167–191. Oslo: Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 57).
- Glørstad, H. 1996. *Neolittiske smuler: Små teoretiske og praktiske bidrag til debatten om neolittisk keramikk og kronologi i Sør-Norge*. Oslo: Kulturhistorisk Museum. (KHM Varia 33).
- Glørstad, H. 2002. «Østnorske skafthullhakker fra mesolitikum: Arkeologisk og forhistorisk betydning – illustrert med et eksempelstudium fra vestsiden av Oslofjorden». *Viking* 65: 7–47.
- Glørstad, H. (red.). 2002. *Svinesundprosjektet. B. 1, Utgravninger avsluttet i 2001*. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 54).
- Glørstad, H. (red.). 2003. *Svinesundprosjektet. B. 2, Utgravninger avsluttet i 2002*. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 55).
- Glørstad, H. (red.). 2004a. *Svinesundprosjektet. B. 3, Utgravninger avsluttet i 2003*. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 56).
- Glørstad, H. (red.). 2004b. *Svinesundprosjektet. B. 4, Oppsummering av Svinesundprosjektet*. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 57).
- Glørstad, H. 2004a. «Kronologiske resultater fra Svinesundprosjektet». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet. B. 4, Oppsummering av Svinesundprosjektet*: 21–46. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 57).
- Glørstad, H. 2004b. «Noen tanker om kulturforhold på bakgrunn av undersøkelsene ved Svinesund». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet. B. 4, Oppsummering av Svinesundprosjektet*: 59–82. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 57).
- Glørstad, H. 2004c. «Metodologiske resultater av Svinesundprosjektet: Registrering og utgraving». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet. B. 4, Oppsummering av Svinesundprosjektet*: 85–98. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 57).
- Glørstad, H. 2006a. *Faglig program for steinalder*. B. 1, *Steinalderundersøkelser*. Oslo: Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 61).
- Glørstad, H. 2006b. *Neolittisk renessanse: Hypoarkeologiske tekster om neolitikum i Sør-Norge*. Oslo: Unipub. (Oslo arkeologiske serie 4).
- Glørstad, H. 2008. *Nære ting fra en fjern fortid: Samfunnsliv i steinalderen for 7600 år siden*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Glørstad, H. 2010. *The structure and history of the Late Mesolithic societies in the Oslo fjord area 6300–3800 BC*. Mölndal: Bricoleur Press.
- Glørstad, H. 2011. *Prosjektplan: Undersøkelse av automatiske fredete kulturminner (ID 124577, 119398, 119401, 119404, 119410, 119409, 118594, steinalderboplasser og anlegg fra vikingtid): Reguleringssplan for E18 Bommestad–Sky 3Z: Fritzøe, 3012/13, Anvik, 4067/9, Torstvet, 2009/2, Nordby, 2008/1*.

- 291, Hovland, 2005/6, Larvik kommune, Vestfold. Forminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Glørstad, H. 2012a. *Prosjektplan: Undersøkelsen av automatisk fredete kulturminner (ID 120470, 119407 og 119408, steinalderboplasser): Reguleringsplan for E18 strekningen Bommestad–Sky alternativ 3Z; Forslag til reguleringsendring ved Bøkeskogen. Hovland, 2005/6, Larvik kommune, Vestfold*. Kulturhistorisk museum.
- Glørstad, H. 2012b. *Prosjektplan: Undersøkelsen av automatisk fredete kulturminner (ID 150578, steinalderboplass): Reguleringsplan for disponering av masseoverskudd fra E18 Bommestad–Sky. Hovland, 2005/6, Larvik kommune, Vestfold*. Kulturhistorisk museum.
- Glørstad, H. 2013. «Where are the missing boats? The pioneer settlement of Norway as long-term history». *Norwegian Archaeological Review* 46/1: 57–80.
- Gregg, S., K.W. Kintigh og R. Whallon. 1991. «Linking ethnoarchaeological interpretation and archaeological data: The sensitivity of spatial analytical methods to post-depositional disturbance». E. Kroll og D.T. Price (red.), *The Interpretation of archaeological spatial patterning*: 25–42. New York: Plenum Press.
- Groop, N. 2005. «Metod». L. Sundström og K. Darmark (red.), *Bålmyren: En familieboplats i Uppland*. 36–57. (SAU skrifter 7). Uppsala: Societas Archaeologica Upsaliensis.
- Grøn, O. 1995a. *The Maglemose culture: The reconstruction of the social organization of a Mesolithic culture in Europe*. Oxford: Archeopress. (BAR International Series 616).
- Grøn, O. 1995b. «Aggermose part II: Refitting and wall effect». *Journal of Danish Archaeology* 12: 7–12.
- Grøn, O. 2000a. «Etnoarkæologi». B.V. Eriksen (red.), *Flintstudier: En håndbog i systematiske analyser af flintinventarer*: 187–206. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Grøn, O. 2000b. «Analyse af flintsredninger på stenalderboplader». B.V. Eriksen (red.), *Flintstudier: En håndbog i systematiske analyser af flintinventarer*: 157–186. Aarhus: Aarhus universitetsforlag.
- Grøn, O. 2003. «Mesolithic dwelling places in south Scandinavia: Their definition and social interpretation». *Antiquity* 77: 685–708.
- Gørn, O. og O. Kuznetsov. 2003. «Ethno-archaeology among Evenkian forest hunters. Preliminary results and a different approach to reality!». L. Larsson, H. Kindgren, K. Knutsson, D. Loeffler og A. Åkerlund (red.), *Mesolithic on the move. Papers presented at the Sixth International Conference on the Mesolithic in Europe, Stockholm, 2000*: 216–221. Oxford: Oxbow Books.
- Guinard, M. og P. Vogel (red.). 2006. *Stormossen: Ett senmesolitiskt boplatskomplex i den yttre uppländska skärgården*. Uppsala: SAU. (SAU skrifter 20).
- Gustafson, L. 1999. «Stunner: The first Early Mesolithic site in eastern Norway». J. Boaz (red.), *The Mesolithic of Central Scandinavia*: 181–188. Oslo: Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 22.
- Hallgren, F. 2008. *Identitet i praktik: Lokala, regionala och överregionala sociala sammanhang inom nordlig trattbägarkultur*. Uppsala: KtK. (Kust till kust-böcker 17).
- Helskog, K., S. Indrelid og E. Mikkelsen. 1976. «Morfologisk klassifisering av slätte steinartefakter». *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1972–74*: 9–40.
- Henningsmoen, K.E. 1979. «En karbon-dateret strandforskyvningskurve fra søndre Vestfold». R. Nydal, S. Westin, H. Ulf og S. Gulliksen (red.), *Fortiden i søkelyset: ¹⁴C datering gjennom 25 år*: 239–247. Trondheim: Laboratoriet for Radiologisk Datering.
- Hernek, R. 2005. *Nytt ljus på Sandarnakulturen: Om en boplats från äldre stenålder i Bohuslän*. Göteborg: Göteborgs universitet. (GOTARC Series B. Gothenburg Archaeological thesis no. 38. Kust till kust-böcker, 14).
- Hertell, E. og M. Tallavaara. 2011. «Hunter-gatherer mobility and the organisation of core technology in Mesolithic north-eastern Europe». T. Rankama (red.), *Mesolithic interfaces: Variability in lithic technologies in eastern Fennoscandia*: 112–141. Saarijärvi: The Archaeological Society of Finland.
- Hesjedal, A., M. Ramstad og A.R. Niemi. 2009. *Undersøkelsene på Melkøya: Melkøyaprojektet; Kulturnistoriske registreringer og utgravninger 2001 og 2002*. Tromsø: Tromsø museum. (Tromura. Tromsø museums rapportserie, 36).
- Hodder, I. 1999. *The archaeological process: An introduction*. Oxford: Blackwell.
- Hjellbrekke, J. 1999. *Innføring i korrespondanseanalyse*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Högberg, M. og Olaussen, D. 2007. *Scandinavian flint: An archaeological perspective*. Aarhus: Aarhus University Press.
- Høgestøl, M. 1995. *Arkeologiske undersøkelser i Rennesøy kommune, Rogaland, Sørvest-Norge*. Stavanger: Arkeologisk museum i Stavanger. (AmS-varia 23).
- Høgestøl, M. og Prøsch-Danielsen, L. 1995. «Strandbundne Ahrensburg- og Fosnalokaliteter på Galta-halvøya, Rennesøy kommune, Sørvest-Norge». K.A. Bergsvik, S. Nygård og A.J. Nærøy (red.), *Steinalderkonferansen i Bergen 1993*: 44–64. Bergen: Bergen museum. (Arkeologiske skrifter 8).
- Indrelid, S. 1973. «Hein 33: En steinaldersboplass på Hardangervidda». *Universitetet i Bergen Årbok 1972*: 1–177.
- Indrelid, S. 1973. «En mesolittisk boplass i Dysjavitja på Fjørtoft». *Arkeo* 10:7–11.

- Indrelid, S. 1978. «Mesolithic economy and settlement patterns in Norway». P. Mellars (red.), *The early postglacial settlement of northern Europe*: 147–176. London: Duckworth.
- Indrelid, S. 1994. *Fangstfolk og bønder i fjellet: Bidrag til Hardangerviddas førhistorie 8500–2500 år før nåtid*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling (Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 17).
- Inizan, M.-L., H. Roche og J. Tixier. 1992. *Technology of knapped stone*. Meudon: CREP. (Préhistoire de la Pierre Taillée. Tome 3).
- Inizan, M.-L., M. Reduron-Ballinger, H. Rouche og J. Tixier. 1999. *Technology and terminology of knapped stone*. Nanterre: CREP. (Préhistoire de la pierre taillée. Tome 5).
- Jaksland, L. 2001. *Vinterbrolokaliteten: En kronologisk sekvens fra mellom- og seinmesolitikum i Ås, Akershus*. Oslo: Oldsaksamlingen. Universitetets kulturhistoriske museer. (UKM Varia 52).
- Jaksland, L. 2002. «Berget 1: En senmesolittisk lokalitet med hyttetuft». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet*. B. 1, *Utgavninger avsluttet i 2001*: 35–72. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. Oldsaksamlingen. (UKM Varia 54).
- Jaksland, L. (red.). 2007. *E18 Brunlanesprosjektet: Arkeologiske undersøkelser i Larvik og Porsgrunn kommuner, Vestfold og Telemark fylke; Årsrapport 2007*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Jaksland, L. (red.). 2008. *E18 Brunlanesprosjektet: Arkeologiske undersøkelser i Larvik kommune, Vestfold fylke; Årsrapport 2008*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Jaksland, L. 2012. «Pauler 6: Boplass fra tidligmesolitikum». L. Jaksland (red.), *E18 Brunlanesprosjektet*. B. 3, *Undersøkte lokaliteter fra tidligmesolitikum og senere*: 59–92. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 81).
- Jaksland, L. (red.), 2012a. *E18 Brunlanesprosjektet*. B. 2, *Undersøkte lokaliteter fra tidligmesolitikum*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 80).
- Jaksland, L. (red.), 2012b. *E18 Brunlanesprosjektet*. B. 3, *Undersøkte lokaliteter fra tidligmesolitikum og senere*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 81).
- Jaksland, L. (red.), *in prep*. 2013. *E18 Brunlanesprosjektet* (b. 1). Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 82).
- Jaksland, L. og V. Tørhaug. 2004. «Vestgård 6: En tidlig neolittisk fangstboplass». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet*. B. 3, *Utgavninger avsluttet i 2003*: 65–144. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer. (UKM Varia 56).
- Jensen, O.L. 2003. «A sunken dwelling from the Ertebølle site nivå 10, eastern Denmark». L. Larsson, H. Kindgren, K. Knutsson, D. Loeffler og A. Åkerlund (red.), *Mesolithic on the move. Papers presented at the Sixth International Conference on the Mesolithic in Europe, Stockholm, 2000*: 230–238. Oxford: Oxbow Books.
- Johansen, E. 1997. «Eksperimentelle studier av flint og flintvandringer i strandsonen: Et forsøk på å vinne ny kunnskap om våre boplasser i stenalderen». *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1995–96*: 31–39.
- Johansen, K.B. 2003. «Torpum 1: En boplass fra første del av nøstvetfasen». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet*. B. 2, *Utgavninger avsluttet i 2002*: 5–43. Oslo: Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen. (UKM Varia 55).
- Johansson, A.D. 1998. *Ældre stenalder i sydlige Norden*. Sammenslutningen af Danske amatørarkæologer.
- Johansson, G. 2004. «Utan början – uten slut: Kvile 1297; En senmesolitisk boplass med hyddor i Bohuslän». P. Claesson og B.-A. Munkenberg (red.), *Landskap och bebyggelse: Projekt Gläborg-Rabbalshede; Bygden innanför fjordarna*: 41–88. Uddevalla: Bohusläns museum. (Kulturhistoriska dokumentationer, 14).
- Kankaanpää, J. og T. Rankama. 2009. «The Sujala site in Utsjoki: Post-Swiderian in northern Lapland?». S.B. McCartan, R. Schulting, G. Warren og P. Woodman (red.), *Mesolithic horizons. Papers presented at the Seventh International Conference on the Mesolithic in Europe, Belfast, 2005*: 38–44. Oxford: Oxbow Books.
- Kankaanpää, J. og T. Rankama. 2011. «Spatial patterns of the Early Mesolithic Sujala site, Utsjoki, Finnish Lapland». T. Rankama (red.), *Mesolithic interfaces: Variability in lithic technologies in eastern Fennoscandia*: 42–63. Saarijärvi: The Archaeological Society of Finland.
- Karsten, P. 2004. «Peak and transformation of a mesolithic society 7500–4800 BC». M. Andersson, P. Karsten, B. Knarrström og M. Svensson (red.), *Stone Age Scania: Significant places dug and read by contract archaeology*: 71–94. Lund: Riksantikvarieämbetets förlag. (Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar. Skrifter, 52).
- Karsten, P. og B. Knarrström. 2003. «Kvantitet och kvalitet». P. Karsten og B. Knarrström (red.), *Tägerup Specialstudier*. Stockholm: Riksantikvarieämbetet. Avd. för arkeologiska undersökningar, UV Syd. (Skånska spår – arkeologi längs Västkustbanan).
- Kent, S. 1991. «The relationship between mobility strategies and site structures». E. Kroll og T.D. Price (red.), *The interpretation of archaeological spatial patterning*: 33–59. New York: Plenum Press.
- Kindgren, H. 1995. «Hensbacka – Horgen – Hornborgasjön: Early Mesolithic coastal and inland settlement in western Sweden». A. Fischer (red.), *Man and sea in the Mesolithic*: 171–184. Oxford: Oxbow Books.

- Kindgren, H. 2002. «Tosskärr. Stenkyrka 94 revisited». B.V. Eriksen og B. Bratlund (red.), *Recent studies in the Final Palaeolithic of the European plain. Proceedings of a U.I.S.P.P Symposium, Stockholm, 14–17 October 1999*: 49–60. Højbjerg: Jutland Archaeological Society.
- Kindgren, H., L. Jonsson og E. Schaller-Åhrberg. 1996. 1989 och 1990 års undersökningar på stenåldersplatsen Dammen: Fornlämning 195, Bro Socken, Bohuslän. Arkeologiska resultat, UV Väst, Rapport 1996:13. Riksantikvarieämbetet.
- Klubbenes, E. 1992. *Rapport for utgrävning av steinalderlokaler på Vardal s. 28/1, Sande kommun, Vestfold*. Rapport, arkeologisk utgrävning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum.
- Knarrström, B. 2001. *Flint: A Scanian hardware*. Stockholm: Riksantikvarieämbetet. Avd. för arkeologiska undersökningar, UV Syd. (Skånska spår – arkeologi längs Västkustbanan).
- Knutsson, H. og K. Knutsson. 2012. «The postglacial colonization of humans, fauna and plants in northern Sweden». *Arkeologi i Norr* 13: 1–28.
- Knutsson, K. og H. Knutsson. 2013. «Chaîne opératoire-analys av utvalda flintartefakter från E18-prosjektet Gulli–Langåker, Vestfold». L.E. Gjerpe (red.), *E18-prosjektet Gulli–Langåker*. B. 3, *Oppsummering og arkeometriske analyser*: 173–204. Oslo: Fagbokforlaget.
- Knutsson, H. 2012. *Rapport från slitspårsanalys av ett nyutgrävt material från Nordby 1, C57991*. Rapport for E18-prosjektet. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum.
- Koxvold, L.U. 2011. *Puzzling Sujala: A refitting study of the lithic material from a post-Swiderian site in the interior of northern Finnish Lapland*. Mastergradsavhandling, Universitetet i Oslo.
- Kutschera, M. 1999. «Vestnorsk tidligmesolitikum i et nordvesteuropeisk perspektiv». I. Fuglestvedt, T. Gansum og A. Opdal (red.), *Et hus med mange rom: Vennebok til Bjørn Mybre på 60års dagen*: 43–51. Stavanger: Arkeologisk museum i Stavanger. (AmS-Rapport, 11A).
- Larsen, J.H. 2009. *Jernvinneundersøkelser: Faglig program* (b. 2). Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 78).
- Larsson, L. 1978. *Ageröd I:B–Ageröd I:D: A study of early Atlantic settlement in Scania*. Lund: Gleerup. (Acta Archaeologica Lundensia. Series in 4°, 12).
- Larsson, L. og A. Sjöström. 2011. «Early Mesolithic flint-tipped arrows from Sweden». (1.1.2012). *Antiquity* 85/330. Hentet fra: <http://www.antiquity.ac.uk/projgall/larsson330/>.
- Lia, V. 2010. *Rapport arkeologisk registrering: E18 Bom-mestad–Sky*. Tønsberg: Vestfold fylkeskommune.
- Macphail, R. og J. Linderholm. 2013. *Hovland 3, Larvik municipality, Larvik county, Norway (E18 Bom-* mestad–Sky project): Soil micromorphology, chemistry and magnetic susceptibility. Report for Cultural History Museum, University of Oslo.
- Madsen, T. 1988. «Multivariate statistics and archaeology». T. Madsen (red.), *Multivariate archaeology: Numerical approaches in Scandinavian archaeology*: 7–28. Aarhus: Aarhus University Press. (Jutland Archaeological Society publications XXI).
- Mansrud, A. 2008. «Rødbøl 54: Boplasspor fra mellommesolitikum og kokegröpfelt fra eldre jernalder». L.E. Gjerpe (red.), *E18-prosjektet Vestfold*. B. 2, *Steinalderboplasser, boplasspor, graver og dyrkningspor*: 235–267. Oslo: Forminneseksjonen, Kulturhistorisk museum. (KHM Varia 72).
- Matsumoto, M. 2004. «Austein og Melau: Tidligmesolittiske boplasser i Vestfold». *Viking* 67: 49–68.
- Melchert, P. 1996. «En tolkning av Skumparberget 1 ur et regionalt perspektiv». J. Apel (red.), *Skumparberget 1 och 2: En mesolitisk aktivitetsyta og tidigmesolitiska trætbägarlokaler vid Skumparberget i Glenshammar sn, Örebro län, Närke*: 92–99. Upplands Väsby: Arkeologikonsult AB. (För- och slutundersökningsrapport från Arkeologikonsult AB).
- Mikkelsen, E. 1975a. «Mesolithic in south-eastern Norway». *Norwegian Archaeological Review* 8/1: 19–35.
- Mikkelsen, E. 1975b. «Noen betrekninger omkring C14-datering av Tørkop-boplassen i Idd». *Nicolay* 19: 19–21.
- Mikkelsen, E. 1975c. *Frebergsvik: Et mesolittisk boplassområde ved Oslofjorden*. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 1. Oslo.
- Mikkelsen, E. 1978. «Seasonality and Mesolithic adaption in Norway». K. Kristiansen og C. Paludan-Müller (red.), *New directions in Scandinavian archaeology* (vol. 1): 79–119. Lyngby: National Museum of Denmark.
- Mikkelsen, E. 1979. «En tidlig-mesolitisk mikrolitt-fase i Telemark og Buskerud: Eksempel på analyse av 'blandete' boplasser». *Universitetets Oldsaksamling 150 år: Jubileumsårbok 1979*: 71–80. Oslo: Universitetets Oldsaksamling.
- Mikkelsen, E. 1989. *Fra jeger til bonde: Utviklingen av jordbruksfunn i Telemark i steinalder og bronsealder*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 11).
- Mikkelsen, E., T.B. Ballin og A.K. Hufthammer. 1999. «Tørkop: A boreal settlement in south-eastern Norway». *Acta Archaeologica* 70: 25–57.
- Mjærum, A. 2009. *Rapport fra arkeologisk utgrävning: Steinalderboplass i dyrket mark Strand, 56/1, Vestby, Akershus*. Arkeologisk utgrävningsrapport. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum.
- Mjærum, A. 2012. «Bosetningsspor fra mellommesolitikum og bosettings- og dyrkningspor fra

- eldre jernalder på Unnerstvedt og Ragnhildrød (lokalisitet 35)». L.E. Gjerpe (red.), *E18-prosjektet Gulli–Langåker. B. 2, Jordbruksbosetning og graver i Tønsberg og Stokke*. Oslo: Fagbokforlaget.
- Mjærum, A. og L.E. Gjerpe (red.). 2012. *E18-prosjektet Gulli–Langåker. B. 1, Dyrkning, bosetninger og graver i Stokke og Sandefjord*. Oslo: Fagbokforlaget.
- Moltzen, A.S. 2012. *Makrofossilanalyser fra Hovland 3, Bommestad–Sky, Larvik kommune, Vestfold*. NOK-rapport nr. 41–2012.
- Moltzen, A.S. 2013. *Pollenanalyser fra E18 Bommestad–Sky. Saksnr. 08/11082*. NOK-rapport nr. 16–2013.
- Møystad, I.M. 2012. *Rapport arkeologisk registrering: E18 Bommestad–Sky, massedeponi del II av II*. Vestfold fylkeskommune.
- Müller, K.V. og A.S. Ingstad. 1965. «Sluppen: En fangstboplatt fra yngre steinalder i Telemark». *Viking* 29: 77–112.
- Narmo, L.E. 1997. *Jernvinne, smie og kullproduksjon i Østerdalen: Arkeologiske undersøkelser på Rødsmoen i Åmot 1994–1996*. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (UKM Varia 43).
- Nilsson, B. og C. Hanlon. 2006. «Life and work during 5000 years». P. Karsten og B. Nilsson (red.), *In the wake of a woman: Stone Age pioneering of north-eastern Scania, Sweden, 10 000–5000 BC: The Årup Settlements*: 57–178. Stockholm: Riksantikvarieämbetet (Riksantikvarieämbetet Skrifter, 63).
- Njøs, G. 2010. «Digital dokumentasjon». K. Stene (red.), *Gråfjellprosjektet. B. 3, Steinalderundersøkelser ved Rena elv*: 76–79. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 76).
- Nordqvist, B. 1995. «The Mesolithic settlements of the west coast of Sweden – with special emphasis on chronology and topography of coastal settlements». A. Fischer (red.), *Man and sea in the Mesolithic*: 185–196. Oxford: Oxbow Books. (Oxbow Monographs, 53).
- Nordqvist, B. 1999. «The chronology of the western Swedish Mesolithic and Late Paleolithic: Old answers in spite of new methods». J. Boaz (red.), *The Mesolithic of central Scandinavia*: 235–254. Oslo: Universitetets Oldsaksamling. (Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 22).
- Nordqvist, B. 2000. *Coastal adaptations in the Mesolithic: A study of coastal sites with organic remains from the Boreal and Atlantic periods in western Sweden*. Göteborg: Göteborgs universitet. (GOTARC. Series B. Gothenburg archaeological thesis, 13).
- Nyland, A.J. 2012. «Pauler 2. Boplatt fra tidligmesolitum». L. Jaksland (red.), *E18 Brunlanesprosjektet. B. 2, Undersøkte lokaliteter fra tidligmesolitum*: 127–170. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 80).
- Nærøy, A.J. 1994. *Troll-prosjektet: Arkeologiske undersøkelser på Kollsnes, Øygarden kommune, Hordaland*, 1989–1993. Bergen, Universitetet i Bergen. (Arkeologiske rapporter, 19.)
- Nærøy, A.J. 2000. *Stone Age living spaces in western Norway*. Oxford: Archaeopress. (BAR International series 857).
- O'Connell, J.F. 1987. «Alyawara site structure and its archaeological implications». *American Antiquity* 52: 74–108.
- Odgaard, U. 2001. *Aspekter av arktiske ildsteders funksjon og ideologi*. Doktoravhandling, Aarhus Universitet.
- Odner, K. 1964. «Erhverv og bosetning i Komsakulturen: Omriss av Komsakulturens økonomi innenfor et begrenset geografisk område». *Viking* 28: 117–128.
- Odner, K. 1966. *Komsakulturen i Nesseby og Sør-Vanger*. Tromsø: Tromsø museum (Tromsø museums skrifter, 12).
- Olsen, A.B. 1992. *Kotedalen – en boplatt gjennom 5000 år. B. 1, Fangstbosetning og tidlig jordbruk i vestnorsk steinalder*. Bergen, Universitetet i Bergen.
- Olsen, A.B. og S. Alsaker. 1984. «Greenstone and dia-bas utilization in the Stone Age of western Norway: Technological and socio-cultural aspects of axe and adze production and distribution». *Norwegian Archaeological Review* 17/2: 71–103.
- Olsen, J., J. Heinemeier, P. Bennike, C. Krause, K.M. Hornstrup og H. Thrane. 2008. «Characterisation and blind testing of radiocarbon dating of cremated bone». *Journal of Archaeological Science* 35: 791–800.
- Olsen, J., K.M. Hornstrup, J. Heinemeier, P. Bennike og H. Thrane. 2011. «Chronology of the Danish Bronze Age based on 14C dating of cremated bone remains». *Radiocarbon* 53/2: 261–275.
- Pedersen, K.B. 2008. «Site variability and chaîne opératoire: Describing late Palaeolithic settlement intensity». M. Sørensen og P.M. Desrosiers (red.), *Technology in archaeology. Proceedings from the SILA workshop: The study of technology as a method for gaining insight into social and cultural aspects of Prehistory*: 93–106. København: National Museum of Denmark. (Publications from the National Museum. Studies in archaeology and history, 14).
- Pelegrin, J. 2012. «New experimental observations for the characterization of pressure blade production technique». P.M. Desrosiers (red.), *The emergence of pressure blade making: From origin to modern experimentation*: 465–500. New York: Springer.
- Perry, D. 2005. «Hazel Nuts». T.D. Price og A.B. Gebauer (red.), *A late Mesolithic coastal site at Smakkerup Huse, Northwest Zealand, Denmark*: 79. Aarhus: Aarhus University Press.
- Persson, C. 2012. *Den hemliga sjön: En resa til det småländska inlandet för 9000 år sedan*. Göteborg: Göteborgs universitet. (GOTARC series B, 58).

- Persson, P. 2008. «Nauen 5.2 – Stenåldersboplatser och fossil åkermark». L.E. Gjerpe (red.), *E18-prosjektet i Vestfold*. B. 2, *Stenalderboplasser, boplasspor, graver og dyrkingsspor*: 163–198. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 72).
- Persson, P. 2010b. «Naturvetenskapliga och andra specialistanalyser». K. Stene (red.), *Gräfjellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersökelsene ved Rena elv*: 79–87. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 76).
- Persson, P. 2010b. «Frågeställningar (problemstillinger)». K. Stene (red.), *Gräfjellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersökelsene ved Rena elv*: 43–49. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 76).
- Persson, P. (red.). 2011. *Vestfoldbaneprosjektet. Arkeologiske undersøkelser i Porsgrunn kommune, Telemark fylke. Årsrapport 2010*. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Persson, P. (red.). 2012. *Vestfoldbaneprosjektet. Arkeologiske undersøkelser i Porsgrunn kommune, Telemark fylke. Årsrapport 2011*. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Persson, P. (red.). 2013. *Vestfoldbaneprosjektet. Arkeologiske undersøkelser i Porsgrunn kommune, Telemark fylke. Årsrapport 2012*. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Petersen, P.V. 1993. *Flint fra Danmarks oldtid*. København: Høst og Søns Forlag.
- Petersen, E.B. 1966. «Klosterlund–Sønder Hadsund–Bøllund». *Acta Archaeologica* 37.
- Petersen, P.V. og E.B. Petersen. 1984. «Prejleruptrens skæbne – 15 små flintspidser». København: Nationalmuseet. (Nationalmuseets Arbejdsmark).
- Petersson, H. 2004. «Analys av västsvensk mesolitisk kronologi: En illustration av korrespondensanalysens fördelar». M. Lønn (red.), *Aktuella metodfrågor*: 94–117. Stockholm: Riksantikvarieämbetet.
- Petersson, H. 2007. *Nationalstaten och arkeologin: 100 år av neolitisk forskningshistoria och dess relationer till samhällspolitiska förändringar*. Göteborg: Göteborgs universitet. (Kust till kust-böcker, 15).
- Prescott, C. 1996. «Was there really a Neolithic in Norway?». *Antiquity* 70:77–85.
- Price, T.D. og J.H. Burton. 2011. *An introduction to archaeological chemistry*. New York: Springer.
- Rankama, T. 2009. «Svartkärret from a Finnish perspective». K. Darmark, M. Guinard, L. Sundström og P. Vogel. 2009. *Svartkärret 1–3: Tre mellanmesolitiska lägerplatser i Närke*: 166–170. Uppsala: SAU. (SAU rapport 2009, 5).
- Rankama, T. og J. Kankaanpää. 2008. «Eastern arrivals in post-glacial Lapland: The Sujala site 10 000 cal. BC». *Antiquity* 88: 884–898.
- Rankama, T. og J. Kankaanpää. 2011. «First evidence of eastern Preboreal pioneers in arctic Finland and Norway». *Quartär* 58:183–209.
- Regnell, M. 1998. *Archaeobotanical finds from the Stone Age of the Nordic countries: A catalogue of plant remains from archaeological contexts*. Lund: Department of Quaternary Geology. Lund University. (Lundqua Report, 36).
- Reitan, G. 2009. «Offer det? Om den sosiale funksjonen til offer og graver i neolitikum». *Primitive tider* 2009: 31–50.
- Reitan, G. og I.M. Berg-Hansen. 2009. *Arkeologisk utgravnning. Lundevågenprosjektet, delrapport 1. Sammenfattende rapport, Lunde, 6/1, 6/35 og Skolnes, 7/23, 7/27, Farsund kommune, Vest-Agder*. Rapport, arkeologisk utgravnning. Topografisk arkiv, Kulturhistorisk museum. Oslo.
- Risbøl, O. 1995. «Arkeologisk registreringsrapport for Faret, Torsvang, Nordby industriområde, Larvik kommune». Upublisert rapport. Vestfold fylkeskommune.
- Rosenlund, L. 1995. «Korrespondanseanalysen: Dataanalysens 'magiske øye'». *Sosiologisk tidsskrift* 1: 55–78.
- Rundberget, B. 2013. *Jernets dunkle dimensjon: Jernvinna i sørlige Hedmark; Sentral økonomisk faktor for samfunnsutvikling c. AD 700–1300*. Doktoravhandling, Universitetet i Oslo.
- Ryen, H.T. 2007. *Georadar-undersøkelser og identifisering av radar-facies i strandsedimenter og kystdyner på Lista, Farsund kommune, Vest-Agder*. Mastergradsavhandling, Universitet for miljø- og biovitenskap.
- Rønne, O. 2004. «Metodiske resultater av Svinesund-prosjektet: Registrering og utgravnning; Utgravningsstrategi – flateavdekking». H. Glorstad (red.), *Svinesundprosjektet*. B. 4, *Oppsummering av Svinesundprosjektet*: s. 90–95. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer, Universitetet i Oslo. (UKM Varia 57).
- Samdal, M. 2005. «Utgravnning, dokumentasjon og innmåling». L.E. Gjerpe (red.), *E18-prosjektet Vestfold*. B. 1, *Gravfeltet på Gulli*: 19–23. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 60).
- Schaller-Åhrberg, E. 1990. «Refitting as a method to separate mixed sites: A test with unexpected results». E. Cziesla, S. Eckhoff, N. Arts og D. Winter (red.), *The big puzzle. International symposium on refitting stone artefacts, Monrepos*, 1987: 611–622. Bonn: Holos.
- Schaller-Åhrberg, E. 2007. «Fishing for storage: Mesolithic short term fishing for long term consumption». N. Milner, O.E. Craig og G.N. Bailey (red.), *Shell middens in Atlantic Europe*: 46–53. Oxford: Oxbow Books.

- Åhrberg, E.S. 2012. «Pauler 1: En tidigmesolitisk boplats». L. Jaksland (red.), *E18 Brunlanesprosjektet*. B. 2, *Undersøkte lokaliteter fra tidligmesolitikum*: 3–126. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia 80).
- Schiffer, M.B. 1987. *Formation processes of the archaeological record*. Alberquerque: University of New Mexico Press.
- Schmitt, L., S. Larsson, C. Schrum, I. Alekseva, M. Tomczak og K. Svedhage. 2006. «Why they came: The colonization of the coast of western Sweden and its environmental context at the end of last glaciation». *Oxford Journal of Archaeology* 25/1: 1–28.
- Sergant, J., P. Crombe og Y. Perdaen. 2006. «The 'invisible' hearths: A contribution to the discernment of Mesolithic non-structured surface hearths». *Journal of Archaeological Science* 33: 999–1017.
- Selsing, L. 2012. «The early settlement of southern Norway after the last deglaciation: A diasporic perspective». *Norwegian Archaeological Review* 45/2: 177–205.
- Shennan, S. 1997. *Quantifying archaeology* (2nd ed.). Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Shennan, S. og K. Edinborough. 2007. «Prehistoric population history: From the Late Glacial to the Late Neolithic in central and northern Europe». *Journal of Archaeological Science* 34: 1339–1345.
- Sjöström, A. 2004. Rönneholm 6–10, 12, 14 och 15. *Arkeologisk undersökning av ett mesolitiskt boplatskomplex i Rönneholms Mosse. Hassle 32:18, Stehag socken, Eslövs kommun, Skåne*. Rapporter från institutionen för arkeologi och antikens historia, Lunds universitet.
- Sjöström, A. 2010. *Mesolitiska lämningar i Rönneholms mosse. Arkeologisk förundersökning 2010. Hassle 32:18, Stehag socken, Esövs kommun, Skåne*. Rapporter från institutionen för arkeologi och antikens historia, Lunds universitet.
- Sjöström, A. og B. Nilsson. 2009. «Rulers of southern Sweden: Technological aspects of a rediscovered tool». S.B. McCartan, R. Schulting, G. Warren og P. Woodman (red.), *Mesolithic horizons. Papers presented at the Seventh International Conference on the Mesolithic in Europe, Belfast, 2005*: 788–794. Oxford: Oxbow Books.
- Sjöström, A. og K. Dehman. 2009. *Mesolitiska lämningar i Rönneholms mosse. Arkeologisk undersökning 2008. Hassle 32:18, Stehag socken, Eslövs kommun, Skåne*. Rapporter från institutionen för arkeologi och antikens historia, Lunds universitet.
- Sjöström, A. og K. Dehman. 2010. *Mesolitiska lämningar i Rönneholms mosse. Arkeologisk undersökning 2009. Hassle 32:18, Stehag socken, Eslövs kommun, Skåne*. Rapporter från institutionen för arkeologi och antikens historia, Lunds universitet.
- Sjurseike, R. 1994. *Jaspisbruddet i Flendalen: En kilde til forståelse av sosiale relasjoner i eldre steinalder*. Magistergradsavhandling, Universitetet i Oslo.
- Skandfer, M., S.E. Grydeland, S. Henriksen, R.A. Nilsen og C.R. Valen (red.). 2010. *Tønnes havn, Tromsø kommune, Troms. Rapport fra arkeologiske utgravnninger i 2008 og 2009*. Tromsø, Universitetet i Tromsø. (Tromura. Tromsø museums rapportserie, 40).
- Skar, B. og S. Coulson. 1986. «Evidence of behaviour from refitting: A case study». *Norwegian Archaeological Review* 19/2: 90–102.
- Skar, B. og S. Coulson. 1989. «A Case Study of Rørmyr II: A Norwegian Early Mesolithic site». C. Bonsall (red.), *The Mesolithic of Europe. Papers presented at the Third International Symposium, Edinburgh, 1985*: 351–361. Edinburgh: John Donald Publishers.
- Skjelstad, G. 2011. «Fosenlokaltetene: Oppsumering og diskusjon». G. Skjelstad (red.), *Steinalderboplasser på Fosenhalvøya. Arkeologiske og naturvitenskapelige undersøkelser 2004–2007. T-Forbindelsen, Karmøy kommune, Nord-Rogaland*: 217–246. Stavanger: Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger. (AmS-Varia 52).
- Skjelstad, G. (red.). 2011. *Steinalderboplasser på Fosenhalvøya. Arkeologiske og naturvitenskapelige undersøkelser 2004–2007. T-Forbindelsen, Karmøy kommune, Nord-Rogaland*. Stavanger: Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger. (AmS-Varia 52).
- Skjølvold, A. 1977. *Slettabøblassen: Et bidrag til diskusjonen om forholdet mellom fangst- og bondesamfunnet i yngre steinalder og bronsealder*. Stavanger: Arkeologisk museum i Stavanger. (AmS-skrifter, 2).
- Skår, Ø. 2003. *Rituell kommunikasjon i seinmesolitikum: En analyse av hakker og køllers symbolske betydning*. Hovedfagsavhandling, Universitetet i Bergen.
- Solheim, S. 2012. Lokal praksis og fremmed opphav. *Arbeidsdeling, sosiale relasjoner og differensiering i østnorsk tidlige neolitikum*. Doktoravhandling, Universitetet i Oslo.
- Sortland, S. 2011. *Rapport arkeologisk registrering. E18 Bommestad-Sky, massedeponi del I av II*. Vestfold fylkeskommune.
- Stapert, D.I. 1992. *Rings and sector: Intrasite spatial analysis of stone age sites*. Groningen: Universiteitsdrukkerij.
- Stene, K. (red.). 2010. *Gråfellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersøkelsene ved Rena elv*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia, 76).
- Stene, K., P. Persson, H. Damlien og S. Melvold. 2010. «Steinbrukskende tid ved Rena elv». K. Stene (red.), *Gråfellprosjektet*. Bd. 3, *Steinalderundersøkelsene ved Rena elv*: 457–520. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (KHM Varia, 76).

- Sundström, L. og K. Darmark (red.). 2005. *Postboda 3: En senmesolitisk lägerboplats i Uppland*. Uppsala: Societas Archaeologica Uppsaliensis. (SAU skrifter 9).
- Sundström, L.K. Darmark og N. Stenbäck. 2006. *Postboda 2 och 1: Såsongboplater med gropkeramik från övergången tidigneolitikum–mellanneolitikum i norra Uppland*. Uppsala: Societas Archaeologica Uppsaliensis. (SAU skrifter 10).
- Svendsen, F. 2007. *Lokaliteter og landskap i tidlig mesolittisk tid: En geografisk analyse fra Nordvest-Norge*. Mastergradsavhandling, NTNU.
- Sørensen, R. 1979. «Late Weichselian deglaciation in the Oslofjord area». *Boreas* 8: 241–246.
- Sørensen, R. 1999. «En ¹⁴C datert og dendrokronologisk kalibrert strandforskyvningskurve for sørøstre Østfold». L. Selsing og G. Lillehammer (red.), *Museumslandskap: Artikkelsamling til Kerstin Griffin på 60-årsdagen*: 59–70. Stavanger: Arkeologisk museum i Stavanger. (AmS-Rapport 12, b. A).
- Sørensen, M. 2006a. «Rethinking the lithic blade definition. Towards a dynamic understanding». J. Apel og K. Knutsson (red.), *Skilled production and social reproduction: Aspects of traditional stone-tool technologies. Proceedings of a symposium in Uppsala, August 20–24, 2003*: 277–298. Uppsala: SAU. (SAU Stone Studies, 2).
- Sørensen, M. 2006b. «Teknologiske traditioner i Maglemosekulturen. En diakron analyse af Maglemosekulturens flækkeindustri». B.V. Eriksen (red.), *Stenalderstudier: Tidligt mesolitiske jægere og salmere i Sydkandinavien*: 19–77. Høybjergr: Jysk Arkeologisk Selskab.
- Sørensen, M. 2008. «Spatial analysis by dynamic technological classification: A case study from the Palaeolithic-Mesolithic transition in Scandinavia». M. Sørensen og P.M. Desrosiers (red.), *Technology in archaeology. Proceedings from the SILA workshop: The study of technology as a method for gaining insight into social and cultural aspects of Prehistory*: 93–106. København: National Museum of Denmark. (Publications from the National Museum. Studies in archaeology and history, 14).
- Sørensen, M. 2012. «The arrival and development of pressure blade technology in southern Scandinavia». P.M. Desrosiers (red.), *The emergence of pressure blade making: From origin to modern experimentation*: 237–260. New York: Springer.
- Sørensen, M., T. Rankama, J. Kankaanpää, K. Knutsson, H. Knutsson, S. Melvold, B.V. Eriksen og H. Glørstad. 2013. «The first eastern migrations of people and knowledge into Scandinavia. Evidence from studies of Mesolithic technology, 9th–8th millennium BC». *Norwegian Archaeological Review* 46/1: 19–56.
- Sørensen, L. og C. Casati. 2010. *The Maglemose Culture in southern Baltic*. Upublisert masteroppgave, Københavns universitet.
- Tørhaug, V. 2002. «Berget 2: En boplatt fra senmesolitikum-tidligeolitikum med traktbegerkeramikk». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet. B. 1, Utgravninger avsluttet i 2001*: 73–116. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer, Universitetet i Oslo. (UKM Varia 54).
- Tørhaug, V. 2003. «Torpum 9b: En boplatt fra østvetfasen med kulturlag og ildsteder». H. Glørstad (red.), *Svinesundprosjektet. B. 2, Utgravninger avsluttet i 2002*: 79–142. Oslo: Universitetets kulturhistoriske museer, Universitetet i Oslo. (UKM Varia 55).
- Vogel, P. 2010. *Vardagslivets aktiva oförändring: En studie av kultur genom arkeologi och stenåldersboplater*. Uppsala: Uppsala universitet. (OPIA, 51).
- Waraas, T.A. 2001. *Vestlandet i tidlig preboreal tid: Fosna, Ahrensburg eller vestnorsk tidlegmesolitikum?*. Hovedfagsoppgave, Universitetet i Bergen.
- Welinder, S. 1981a. «Den kontinentaleuropeiska bakgrund till Norges äldsta stenålder». *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1980/1981*: 21–34.
- Welinder, S. 1981b. «The disappearance of a hunting-gathering economy». B. Gramsch (red.), *Mesolithikum in Europa. 2. Internationale Symposium, Potsdam, 3. bis 8. April 1978. Bericht*: 151–164. Berlin: VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften Berlin. (Veröffentlichungen 14/15. Des Museum für Ur- und Frügeschichte Potsdam).
- Wigforss, J., J. Lepikaar, I.U. Olsson, T. Pässe. 1983. *Bua Västergård: En 8000 år gammal kustboplats*. Göteborg: Göteborgs Arkeologiska Museum. (Arkeologi i Västsverige 1).
- Yellen, J.E. 1977. *Archaeological approaches to the present: Models for reconstructing the past*. New York: Academic Press.
- Østmo, E. 2008. *Auve: En fangstboplatt fra yngre steinalder på Vesterøya i Sandefjord*. Bd. 1, *Den arkeologiske del*. Oslo: Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. (Norske Oldfunn 28).
- Østmo, E. og L. Hedeager (red.). 2005. *Norsk arkeologisk leksikon*. Oslo: Pax forlag.
- Åstveit, L.I. 2007. «Different ways of building, different ways of living: Mesolithic house structures». S.B. McCartan, R. Schulting, G. Warren og P. Woodman (red.), *Mesolithic horizons. Papers presented at the Seventh International Conference on the Mesolithic in Europe, Belfast, 2005*: 414–421. Oxford: Oxbow Books.
- Åstveit, L.I. 2008a. «Lokalitet 30 Fredly: Boplatt med mesolittiske tuffer og dyrkningsaktivitet i neolitikum/bronsealder». H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske under-*

- søkelser, *Ormen Lange, Nyhamna*: 119–168. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Åstveit, L.I. 2008b. «Lokalitet 68 Søndre Stegahagen: En senmesolittisk lokalitet med velbevarte tufter og strukturer». H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 393–422. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Åstveit, L.I. 2008c. «Mellommesolittisk tid (MM) 8000–6500 BC». H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 571–575. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Åstveit, L.I. 2008d. «Senmesolittisk tid (SM) 6500–4000 BC». H.B. Bjerck, L.I. Åstveit, T. Meling, J. Gundersen, G. Jørgensen og S. Normann (red.), *NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser, Ormen Lange, Nyhamna*: 576–587. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Åstveit, L.I. 2010. «Mesolittiske tufter fra innland og kyst». *Viking* 73: 7–28.

FORFATTERE

Hege Damlien, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
hege.damlien@khm.uio.no

Steinar Solheim, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
steinar.solheim@khm.uio.no

Lucia U. Koxvold, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
lucia.koxvold@khm.uio.no

Anja Mansrud, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
anja.mansrud@khm.uio.no

Dag Erik Færø Olsen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
dag.olsen@ahkr.uib.no